

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร
ข้อมูล ณ วันที่ ๗ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายพิษณุ อรรคนิวาส

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๖๓/๑ หมู่ ๑ ตำบลจี่วราย อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

โทรศัพท์ ๐๙๑๘๔๒๘๕๐๔ Facebook พิษณุ เกษตรกร คนเก่ง Line -

เกิด พ.ศ. ๒๕๐๔ ปัจจุบันอายุ ๖๔ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ม.๖

สถานบันการศึกษา โรงเรียนตะพานหิน

คณะ/สาขาวิชา ..

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ การปลูกข้าว

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ ข้าวกินดีอยู่ดี

๓.๒ พืชปลอดภัย

๓.๓ ชุมทรัพย์จากธรรมชาติ

๓.๔ ระบบจัดการน้ำ

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้า(ข้าว)

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๒.๑ การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑ การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร การลดต้นทุนการผลิต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตข้าว และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

เนื้อหาของหลักสูตร

๑. ใช้ปุ๋ยตามหลักวิชาการ

๒. การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

รูปแบบการถ่ายทอด

๑. การบรรยายพร้อมภาพสื่อ

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ร่วมเป็นคณะกรรมการ ศพก. เพื่อเสนอแผนการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ในการพัฒนาด้านการเกษตรในพื้นที่ โดยมีการจัดประชุมอย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปี พร้อมทั้งเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับตำบลของ อปท. ในพื้นที่ เพื่อเป็นการส่งเสริมและนำแผนการเกษตรระดับอำเภอมาปรับใช้ในพื้นที่

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

แผนดำเนินงาน ศพก. มีการวางแผนร่วมกับคณะกรรมการ ศพก. และเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ ตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรมาจากหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความ ต้องการเพิ่มผลผลิต, การลดต้นทุน, และการส่งเสริมความยั่งยืนในภาคการเกษตร เทคโนโลยีสามารถช่วยในการ ปรับปรุงกระบวนการทำเกษตรกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ในหลายด้าน เช่น

๑.๑) การเพิ่มผลผลิต เทคโนโลยีสามารถช่วยให้เกษตรกรสามารถควบคุมปัจจัยต่างๆ เช่น ความชื้น ในดิน, อุณหภูมิ, และแสงแดดได้อย่างแม่นยำ ซึ่งจะช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ดีที่สุด

๑.๒) การประหยัดเวลาและแรงงาน ระบบอัตโนมัติ เช่น การใช้โดรนในการฉีดพ่นสารเคมี ทำให้ลด การใช้แรงงานมนุษย์และประหยัดเวลาในการทำงาน

๑.๓) การลดต้นทุน การใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดการทรัพยากร เช่น การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ (โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีน้ำจำกัด) หรือการใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพสูงและไม่สูญเสียไป

๑.๔) การมีเวลาอยู่กับครอบครัว ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

๒.๑) ความปลอดภัยทางด้านสารเคมี เนื่องจากที่ผ่านมามีการใช้สารเคมีกันอย่างกว้างขวาง และเกินอัตราการใช้ที่ระบุไว้ ทำให้เกิดความเสี่ยงกับร่างกาย

๒.๒) การลดการใช้แรงงาน เนื่องจากปัจจุบันแรงงานภาคการเกษตรเริ่มมีอายุมากขึ้น การนำหลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้มากขึ้น

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

๑.๑) ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๒) การทำเปียกสลับแห้ง

๑.๓) การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงและน้ำหมักสมุนไพรไล่แมลง

๑.๔) การหมักฟางแทนการเผา

นำมาใช้ในกระบวนการเพาะปลูกข้าวเริ่มตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนเพาะปลูกจนจบฤดูกาลเพาะปลูก ใช้ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดแมลงศัตรู ทำให้ต้นทุนในการผลิตลดลง

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

หลังเก็บเกี่ยว จัดการฟาง ทำกองหมัก เก็บดินส่งตรวจ

ก่อนปลูก อ่านผลวิเคราะห์ดิน จัดทำแผนปุ๋ย ทำเทือก ตัดตั้งท่อทุระดับน้ำ

ระหว่างปลูก ใส่ปุ๋ยตามแผน จัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้ง

ก่อนเก็บเกี่ยว งดน้ำ ๗ - ๑๐ วัน

หลังเก็บเกี่ยว ใช้ปุ๋ยหมักฟางปรับปรุงดินรอบใหม่

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

๓.๑) การตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อนการเพาะปลูกข้าว เพื่อให้ทราบความเป็นกรด - ด่างของดิน รวมถึงธาตุอาหารที่มีอยู่ ซึ่งจะทำให้สามารถลดปริมาณการใส่ปุ๋ยในรอบถัดไป เป็นวิธีการลดต้นทุนการผลิต

๓.๒) การเลือกพันธุ์ข้าวที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มผลผลิตและลดความเสี่ยงจากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ เช่น น้ำฝน ดิน ศัตรูพืช หรือสภาพภูมิอากาศ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ พื้นที่ปลูกจำนวน ๒๐ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด - ชนิด ประกอบด้วย

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด...-...ชนิด ประกอบด้วย

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด...-...ชนิด ประกอบด้วย

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) เตรียมแปลง (ไถตะ ไถแปร ปั่นเทือก) เป็นเงิน ๕๕๐ บาท/ไร่

๑.๒) ค่าเมล็ดพันธุ์+ค่าหว่าน เป็นเงิน ๔๕๐ บาท/ไร่

๑.๓) สารเคมีกำจัดวัชพืช+ค่าแรง เป็นเงิน ๑๐๐ บาท/ไร่

๑.๔) ค่าปุ๋ยเคมี+ค่าแรง เป็นเงิน ๕๙๔ บาท/ไร่

๑.๕) ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดแมลง+ค่าแรง เป็นเงิน ๒๕๐ บาท/ไร่

๑.๖) ค่าเก็บเกี่ยว+ขนส่ง เป็นเงิน ๖๕๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๒,๕๙๔ บาท/ไร่

รายได้ ๙,๐๐๐ บาท/ไร่ (เนื่องจากผลผลิตข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ บางส่วนเก็บไว้สีจำหน่ายเป็นข้าวสาร) ซึ่งข้าวสารส่วนใหญ่จำหน่ายให้กับโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชตะพานหิน

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ...-

เฉลี่ยรายได้วันละ...-..บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ -

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ - บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ พืชผักตามฤดูกาล

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๓,๐๐๐-๔,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าวเปลือก เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

จากการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของนายพิษณุ อรรถนิवास ได้รับประโยชน์อย่างหลากหลาย ทั้งในระดับบุคคล เกษตรกรรายอื่น และชุมชนโดยรอบ โดยในพื้นที่ จะมีการเพาะปลูกพืชที่หลากหลาย เช่น ข้าว ข้าวสาร ผักสวนครัวและการเลี้ยงปลา ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นทั้ง รายเดือน ไปจนถึงรายปี ทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น อีกทั้ง

ยังลดต้นทุนการผลิตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น ปุ๋ยชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมัก และการจัดการแบบเกษตรทฤษฎีใหม่

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ช่วยดินไม่เสียจากการใส่ปุ๋ยมากเกินไป ประหยัดน้ำ ลดการปล่อยก๊าซมีเทน ลดมลพิษ เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

เนื่องจากเกษตรกรต้นแบบ ได้ดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรมาหลายปี จึงมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่ ดังนี้

ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ

- สภาพดิน ชนิดของดิน ความอุดมสมบูรณ์ ความเป็นกรด-ด่าง
- แหล่งน้ำที่ใช้ในพื้นที่ เช่น แหล่งน้ำธรรมชาติ ระบบชลประทาน ปริมาณน้ำที่เพียงพอหรือไม่
- ภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ ฤดูกาล

ข้อมูลการเพาะปลูก

- ชนิดพืชที่ปลูกหลัก-รอง
- ฤดูกาลเพาะปลูก
- ปริมาณผลผลิตต่อไร่
- วิธีการเพาะปลูก (ดั้งเดิม / สมัยใหม่ / อินทรีย์)

ข้อมูลสังคมและเศรษฐกิจในภาคเกษตร

- การเข้าถึงตลาดหรือสหกรณ์เกษตร
- ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่

ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและบริการสนับสนุน

- ถนนสำหรับการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร
- แหล่งเก็บเกี่ยว ผลิต และแปรรูป
- หน่วยงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่

ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญในการวางแผนการผลิต ประเมินศักยภาพพื้นที่ พัฒนานโยบายเกษตรกรรมและการส่งเสริมการทำเกษตรแบบแม่นยำและยั่งยืน

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

เป็นแหล่งเรียนรู้/ศึกษาดูงานให้กับบุคคลที่สนใจได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ รวมถึงสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมดังกล่าวได้

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและที่ปรึกษาแก่เกษตรกรในชุมชน โดยให้คำแนะนำในการจัดการศัตรูพืช การใช้ปุ๋ยอย่างเหมาะสมตามค่าวิเคราะห์ดิน และให้คำปรึกษาด้านการตลาด รวมถึงเปิดโอกาสให้เกษตรกรในพื้นที่เข้ามาพูดคุย ปรึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

การประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับแจ้งจากการประชุมต่าง ๆ แจ้งให้กับคนในชุมชนได้รับทราบผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ เช่น กลุ่ม Line, Facebook เพื่อให้เกษตรกรได้รับข้อมูลที่ทันต่อสถานการณ์และสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ช่องทางการขยายผล ได้แก่ การจัดอบรม การจัดกลุ่มเรียนรู้ และแปลงสาธิต เกษตรกรที่เข้าร่วมได้มีการนำเทคโนโลยีและวิธีการไปปรับใช้จริง เช่น การผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุทางการเกษตร การเพิ่มมูลค่าสินค้า(ข้าว) รวมทั้งการยึดหลักการดำเนินชีวิตตามรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านการประชุมต่าง ๆ รวมถึงการเข้าร่วมการอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาการประกอบอาชีพการเกษตรของตนเอง และถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจในอาชีพด้านการเกษตร

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

นายพิษณุ อรรถนิवासเริ่มรับตำแหน่งประธานศูนย์ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยเริ่มเข้าร่วมการประชุมกับคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำกับดูแลการจัดอบรม การจัดการแปลงเรียนรู้ และติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์ ทั้งนี้ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในชุมชน และเปิดโอกาสให้กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน การเข้ามาทำหน้าที่ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ของอำเภอตะพานหิน ถือเป็นความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้รับงานต่อจากเกษตรกรต้นแบบคนเดิมเพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรผู้สนใจทั้งในชุมชนและนอกชุมชน เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรของพื้นที่

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ปัจจุบัน นายพิษณุ อรรถนิवास เกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอตะพานหิน มีตำแหน่งทางสังคม ได้แก่ ตำแหน่งสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดพิจิตร และตำแหน่งหมอดินอาสา ของกรมพัฒนาที่ดิน

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

๑. การเสียสละด้านเวลาในการทำงานของตนเอง เพราะต้องทำงานด้านจิตอาสาต่างๆ เช่น การประชุม วิทยากร อาสาสมัครด้านต่างๆ เป็นต้น

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

มุ่งมั่น ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑.๑ นางเกสร ปีกขุนทด เกษตรอำเภอตะพานหิน

๑.๒ นายอัษฎกร ขุนพิลึก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๑.๓ นางสาวจิตรา น้อยพันธ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๑.๔ นางสาวพิชญ์สินี เพชรไทย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๑.๕ นายเกรียงไกร พิมปาน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร ครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องมือการส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ Mind Map และปฏิทินการเพาะปลูก ร่วมกับกระบวนการสัมภาษณ์เกษตรกรต้นแบบเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และการทบทวนประสบการณ์ โดยใช้เครื่องมือ AAR (After Action Review) ใช้สรุปบทเรียนหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม/

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๑ ปัญหา/อุปสรรค

เนื่องด้วยการลงพื้นที่เพื่อดำเนินการถอดบทเรียน เป็นช่วงฤดูกาลเพาะปลูกของเกษตรกรต้นแบบ ทำให้ในแต่ละครั้งที่ลงพื้นที่ เกษตรกรต้นแบบมีเวลาจำกัดในการให้ข้อมูล

๓.๒ ข้อเสนอแนะ

ควรวางแผนการถอดบทเรียนกับผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียนให้มีความพร้อม และเข้าใจให้ตรงกันในแต่ละข้อคำถาม เพื่อช่วยในการอธิบายคำถามให้เกษตรกรต้นแบบเข้าใจ และสามารถให้ข้อมูลอย่างตรงประเด็นที่สุด

ภาคผนวก

การถอดบทเรียน ศพก.หลัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

